

บทที่ 3 ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ได้ปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ในรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมเบื้องต้น (IEE) โครงการระบบโครงข่ายไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์ สุราษฎร์ธานี2-ภูเก็ต3 (ส่วนที่พาดผ่านพื้นที่ป่าชายเลน) อย่างเคร่งครัดและครบถ้วน

ผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ระยะดำเนินการ ช่วงเดือน มกราคม-มิถุนายน 2569 ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แบบรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการระบบโครงข่ายไฟฟ้า 500 กิโลโวลต์ สุราษฎร์ธานี2-ภูเก็ต3 (ส่วนที่พาดผ่านพื้นที่ป่าชายเลน) - ระยะดำเนินการ (เดือนมกราคม-มิถุนายน 2569)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
1. ด้านทรัพยากรป่าไม้		
ดัชนีตรวจวัด การเจริญเติบโต การรอดตายของ ไม้ที่ปลูกในพื้นที่ปลูกป่าชายเลน เขตชาย สถานีตรวจวัด พื้นที่ปลูกป่าชายเลนเขตชายของ โครงการ วิธีการตรวจวัด สำรวจการเจริญเติบโต การรอด ตายของไม้ที่ปลูกในพื้นที่ปลูกป่าชาย เลนเขตชาย ความถี่ ปีละ 1 ครั้ง โดยดำเนินการติดตาม ตรวจสอบในปีที่ 2 4 และ 6	- กฟผ. ได้ประสานงานกับกรมทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อดำเนินการปลูก พันธุ์ไม้ป่าชายเลนทดแทน โดยในปี 2567 ได้ดำเนินการปลูกและบำรุงป่าชายเลน ทดแทน บริเวณอำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัด ภูเก็ต บนเนื้อที่ 150 ไร่ บริเวณอำเภอ คลองท่อม อำเภอเกาะลันตา อำเภอ อ่าวลึก อำเภอเหนือคลอง และอำเภอ เมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ บนเนื้อที่ 8,357.16 ไร่ รวมปลูกป่าชายเลนทดแทน บนเนื้อที่ทั้งหมด 8,507.16 ไร่ - จากการสำรวจการเจริญเติบโตและการ รอดตายของไม้ที่ปลูกในปี 2568 พบว่า มี อัตราการรอดตายเฉลี่ยต่อไร่ อยู่ระหว่าง ร้อยละ 83-96 จากจำนวนต้นไม้ที่ปลูก ทั้งหมด 96,843 ต้น (ภาคผนวก ข.)	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. แผนปฏิบัติฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
• ดัชนีตรวจวัด การดำเนินกิจกรรมตามแผน • สถานีตรวจวัด อ่าวพังงา จังหวัดพังงา และอ่าว พารา จังหวัดภูเก็ต • วิธีการตรวจวัด เล่มรายงานความก้าวหน้าผลการ ดำเนินกิจกรรมตามแผน • ความถี่ ปีละ 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 5 ปี ตามแผนดำเนินกิจกรรม	- กฟผ. ได้รับรายงานความก้าวหน้า “โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาแบบ บูรณาการเพื่อการพัฒนาอ่าวพารา-อ่าว พังงา จังหวัดภูเก็ต อย่างยั่งยืน ครั้งที่ 10” ระหว่างเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2568 ซึ่งดำเนินการโดยคณะเทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต (ภาคผนวก ข.) มีรายละเอียดดังนี้ กิจกรรมที่ 1 การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อหญ้า ทะเลเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูแนวหญ้า ทะเล อ่าวพารา จังหวัดภูเก็ต พบว่า จาก การปลูกหญ้าทะเลในพื้นที่อ่าวพาราใน ปีที่ 1 มีอัตราการรอดชีวิตเฉลี่ย ร้อยละ 73.67 ในช่วงเดือนแรก และลดลงเหลือ ร้อยละ 36.67 ในเดือนที่ 2 หลังจากนั้น จะคงที่ตั้งแต่เดือนที่ 6-12 ร้อยละ 20-40 เนื่องจากอยู่ในช่วงปรับสภาพ และมีการ ถูกกัดแทะโดยสัตว์ทะเล ส่วนในปีที่ 2 ยังคงมีชีวิตรอดและสามารถขยายพันธุ์ เพิ่มเติมได้ ร้อยละ 18 โดยสามารถยึด เกาะกับดินเลนชายทะเลได้แล้ว สำหรับปี ที่ 3 มีอัตราการรอดชีวิต ร้อยละ 18.4 ซึ่ง มีแนวโน้มคงที่ สามารถดำรงชีวิตได้ตาม ธรรมชาติ อีกทั้งความยาวใบและจำนวน ใบมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ความกว้างใบเพิ่มขึ้น มีลักษณะใบเหนียว ปรับตัวเข้ากับพื้นที่ ธรรมชาติได้ สามารถเจริญเติบโตใน ระบบนิเวศใหม่ต่อไปได้	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. แผนปฏิบัติฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)		
	กิจกรรมที่ 2 การส่งเสริมอาชีพชุมชนประมงชายฝั่งสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม ได้ดำเนินการจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน ชื่อ “วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงปลาช่อนทะเลและประมงพื้นบ้านแหลมทราย” ดำเนินการก่อสร้างกระชังเลี้ยงปลาช่อนทะเล และเริ่มเลี้ยงลูกปลาดังแต่ขนาด 6 นิ้ว โดยนำเศษผักลิ้นห่านและเปลือกจักจั่นทะเลมาพัฒนาเป็นอาหารเม็ดเลี้ยงลูกปลาจนมีน้ำหนักประมาณ 1 กก. ก่อนปรับเป็นอาหารสด ซึ่งสามารถลดต้นทุนได้มากถึง 17,667 บาท (ร้อยละ 20.6) เมื่อเทียบกับ การเลี้ยงด้วยอาหารสดอย่างเดียว มีอัตราแลกเนื้อ (FCR) 3.2 มีอัตราการรอดของลูกปลาสูงถึง ร้อยละ 97.6 นอกจากนี้ได้เชิญเซฟทางโรงแรมมาอบรมเชิงปฏิบัติการในการคัดแลปลาให้กับสมาชิก เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าปลาช่อนทะเล ซึ่งขายได้ราคา มากกว่าการขายทั้งตัว (กำไรเฉลี่ย 2,104 บาท/เดือน) อีกทั้งได้จัดตั้งวิสาหกิจชุมชนระหว่างบ้านแหลมทรายและบ้านไม้ขาว รวมทั้งการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรในพื้นที่ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เพื่อรองรับการท่องเที่ยวเชิงวิถีประมง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ปลาช่อนทะเลอย่างมีประสิทธิภาพ	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. แผนปฏิบัติฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)		
	กิจกรรมที่ 3 ศึกษาปริมาณและปัจจัยที่ส่งผลต่อการลดขยะทะเลในชุมชนชายฝั่งจังหวัดภูเก็ต ไม่มีการดำเนินกิจกรรมโครงการในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2568 ที่ผ่านมา กิจกรรมที่ 4 การวิจัยและการฟื้นฟูป่า ชายเลน ได้ดำเนินการปลูกป่าชายเลนบริเวณอ่าวป่าคอก จำนวน 1,000 ต้น ร่วมกับกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งพบว่าอัตราการรอดค่อนข้างน้อยมากอาจเป็นผลมาจากพื้นที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ยังดำเนินการจำแนกป่าชายเลน โดยใช้วิธี Machine Learning ชนิด Random Forest ได้ค่าความถูกต้อง 88.63% และในปี 2568 มีการปรับแบบจำลองให้มีความถูกต้องมากขึ้น รวมทั้งนำแบบจำลองดังกล่าวไปประยุกต์ใช้กับปีอื่นๆ เพื่อให้ได้แผนที่ป่าชายเลนแบบกึ่งอัตโนมัติ และสามารถใช้ในการติดตามการเปลี่ยนแปลงของป่าชายเลนได้อย่างต่อเนื่อง กิจกรรมที่ 5 การบริหารจัดการและฟื้นฟูแนวปะการัง ได้ดำเนินการสำรวจพื้นที่และดำเนินการศึกษาการลงเกาะของตัวอ่อนปะการังเพื่อประเมินศักยภาพในการฟื้นฟูแนวปะการังในบริเวณอ่าวกุ่ม โดยทำการศึกษาปริมาณตัวอ่อนปะการัง โดยใช้แผ่นกระเบื้องหล่อตัวอ่อนบริเวณเกาะเฮ เกาะปายู และเกาะแพ จากการศึกษาพบว่า ตัวอ่อนปะการังที่ลงไปทั้ง 3 เกาะ	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. แผนปฏิบัติฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)		
	ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ยังศึกษาการเลี้ยงและอนุบาลปะการังอ่อนในห้องปฏิบัติการ ซึ่งสามารถเพาะเลี้ยงปะการังอ่อนสีทองหรือปะการังอ่อนทองหยิบ (สายพันธุ์ <i>Sarcophyton</i> sp.) มากกว่า 300 โคโลนี และได้อ้ายไปปลูกตามพื้นที่ต่างๆ ของเกาะภูเก็ต เช่น หาดป่าตอง เป็นต้น ทั้งนี้ได้นำปะการังไปจัดแสดงในนิทรรศการเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป กิจกรรมที่ 6 ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์บ้านปลา ได้ดำเนินการวางบ้านปลาในบริเวณพื้นที่อ่าวบางโรง พบว่า จำนวนและขนาดของสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น พบสัตว์น้ำชนิดใหม่ เช่น ปลากระพงข้างเหลือง ปลามง ปลาอินทรี และปลากะเบน เป็นต้น ชาวประมงร้อยละ 81 พึงพอใจต่อการวางบ้านปลา เพราะจับสัตว์น้ำได้มากขึ้น ลดระยะทางในการเดินทางทำประมง และพื้นที่ทำประมงหลากหลายมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากบ้านปลาเป็นแหล่งรวมหรืออาศัยของสัตว์น้ำแคบบางประเภท ก่อนวางจึงควรศึกษาชนิดของสัตว์น้ำ และเครื่องมือในการทำประมงก่อน เพื่อไม่วางบ้านปลาในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้โครงการได้วางบ้านปลาในบริเวณพื้นที่อ่าวบางโรงไปแล้วรวม 220 หลัง โดยเป็นการวางใหม่ในปี 2568 จำนวน 70 หลัง	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. แผนปฏิบัติฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)		
	กิจกรรมที่ 7 ธนาคารปู ไม่มีการดำเนินกิจกรรมโครงการในช่วงเดือนกรกฎาคม-ธันวาคม 2568 ที่ผ่านมา กิจกรรมที่ 8 การตรวจวัดคุณภาพน้ำและแพลงก์ตอน ได้ดำเนินโครงการแล้วเสร็จภายในปี 2565 โดยมีรายละเอียดดังนี้ จากการเก็บตัวอย่างน้ำ รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์คุณภาพน้ำและปริมาณแพลงก์ตอนพืช/แพลงก์ตอนสัตว์ ซึ่งจะดำเนินการทุก 2 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 ถึงเดือนตุลาคม 2565 รวมทั้งหมด 7 ครั้ง พบว่า คุณภาพน้ำบริเวณอ่าวพารา-อ่าวพังงา มีความเหมาะสมต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ อีกทั้งพบแพลงก์ตอนพืช จำนวน 3 Division ได้แก่ Division Cyanophyta, Division Chlorophyta และ Division Chromophyta และพบแพลงก์ตอนสัตว์ จำนวน 2 Kingdom คือ Kingdom Protozoa และ Kingdom Animalia ซึ่งเป็นสิ่งมีชีวิตขนาดเล็กที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบนิเวศ กิจกรรมที่ 9 การศึกษาวิจัยเพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ ได้ดำเนินการก่อสร้างโรงเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต บริเวณสะพานหิน และได้รับการสนับสนุนเพิ่มเติมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ พัฒนาขึ้นมาเป็นศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงปะการัง โดยในปี 2565 มีการเพาะเลี้ยง	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
2. แผนปฏิบัติฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ต่อ)		
	ปลิงทะเลต่อเนื่องมาถึงปัจจุบัน สามารถเพาะพันธุ์ลูกปลิงทะเลรุ่นแรกและปล่อยลงสู่ทะเลที่บ้านบางโรง ส่วนในปี 2567 มีการเพาะเลี้ยงหอยทะเล และได้แลกเปลี่ยนเครื่องมือชนิดลอบปูขนาดตาอวนที่ได้มาตรฐานกับลอบปูตาเล็กของชาวบ้าน จำนวน 500 ลอบ และในปี 2568 ได้ขยายพื้นที่ศึกษาปลิงทะเลลูกบอลไปยัง ตำบลบางพัฒนา จังหวัดพังงา และตำบลอ่าวลึก จังหวัดกระบี่ โดยศึกษาวงจรการสืบพันธุ์ คุณค่าการใช้ประโยชน์ทางอาหารและเศรษฐกิจ โดยมีระยะเวลาเก็บตัวอย่างตั้งแต่เดือนมกราคม 2568-มกราคม 2569 ปัจจุบันอยู่ระหว่างเก็บข้อมูลภาคสนาม และจะสรุปผลในรายงานฉบับต่อไป สำหรับกิจกรรมที่ดำเนินการในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569 จะนำเสนอผลการดำเนินงานในรายงานฉบับต่อไป	-
3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม		
• ดัชนีตรวจวัด - บันทึกและรายงานข้อร้องเรียน (ถ้ามี) • สถานีตรวจวัด - บ้านนา บ้านแหลมหิน และบ้านในยาง ต.หล่อยูง อ.ตะกั่วทุ่ง จ.พังงา - บ้านหมากปรก ต.ไม้ขาว อ.ถลาง จ.ภูเก็ต	- จากการติดตามการรายงานผลข้อร้องเรียนจากชุมชนในพื้นที่ดำเนินการ ช่วงแนวระบบโครงข่ายไฟฟ้า ในช่วงเดือนมกราคม-มิถุนายน 2569 ไม่พบประเด็นปัญหาและข้อร้องเรียนใดๆ	-

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

มาตรการติดตามตรวจสอบ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ	ปัญหา อุปสรรค ที่ไม่สามารถปฏิบัติตาม มาตรการฯ และแนวทางแก้ไข
3. ด้านเศรษฐกิจและสังคม (ต่อ)		
- บ้านเมืองใหม่ และบ้านท่ามะพร้าว ต.เทพกระษัตรี อ.กลาง จ.ภูเก็ต - บ้านบางลา ต.ศรีสุนทร อ.กลาง จ.ภูเก็ต - บ้านท่าเรือ ต.ป่าคลอก อ.กลาง จ.ภูเก็ต - บ้านบางคูและบ้านหัวควน ต.เกาะแก้ว อ.เมืองภูเก็ต จ.ภูเก็ต • วิธีการตรวจวัด พิจารณาและติดตามตรวจสอบจากบันทึกและรายงานข้อร้องเรียน • ความถี่ ปีที่ 1 ภายหลังการก่อสร้างแล้วเสร็จ		